

سوالات آزمون نهایی درس: فارسی ۱					
ردیف	نمره	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	تاریخ آزمون:	نام و نام خانوادگی:	تعداد صفحه: ۴
پایه دهم دوره دوم متوسطه					
۱۰	۹۰	مدت آزمون: ۱۴۰۳/۰۳/۱۹	نام و نام خانوادگی:	دانش آموزان روزانه، بزرگسال، داوطلب آزاد، آموزش از راه دور و ایشارگر داخل و خارج کشور خرداد ۱۴۰۳ azmoon.medu.ir	ساعت شروع: ۱۰:۳۰
۱	۰.۵	معنى واژه‌های مشخص شده را بنویسید. الف) بر تالابی از خون خویش / در گذرگه تاریخ ایستاده‌ای ب) در نواحی طوطیان حاذق بُدی	الف- قلمرو زبانی (۷ نمره)		
۲	۰.۲۵	کدام واژه‌ها در دو متن زیر، معنای مشترکی را به ذهن می‌رسانند؟ الف) «هرچند تدبیر در هنگام بلا فایده بیشتر ندهد، با این همه عاقل از منافع دانش هرگز نومید نگردد.» ب) «بدانست کاویخت گردآفرید / مر آن را به جز چاره درمان ندید»			
۳	۰.۲۵	در کدام گزینه هر سه کلمه رابطه توافق ندارند؟ الف) کُمیت، باره، سمند ب) گبر، ترگ، خود ج) حصار، باره، دژ			
۴	۰.۲۵	کدام یک از واژگان زیر، اهمیت املایی کمتری دارد؟ الف) رحمت ب) آیت ج) دین د) سودا			
۵	۰.۵	واژه درست را از بین واژه‌های داخل کمانک انتخاب کنید و بنویسید. الف) به جای دیوار، تلی از آجرهای شکسته و پاره‌های خشت و (خورده‌های / خردنهای) گچ، روی هم ریخته بود. ب) آنها از بین گل و لایی که حاصل (جزر / جذر) و مذ آب خور است، خود را به قایقه‌ها می‌رسانند.			
۶	۰.۲۵	در کدام یک از موارد زیر، فادرستی املایی بیشتری دیده می‌شود؟ الف) پس به ضجر و مصادره از وی بازستانی و در خزینه نهی، درویش و رأیت را چه سود دارد؟ ب) خلف سدق نیاکان هنرور خود بود و نمایش نیم رخ زنده‌گان، راضی در بر داشت.			
۷	۱	در گروه کلمات زیر، چهار واژه نادرست املایی بباید و شکل درست آنها را بنویسید. استعداد و قریحه، تقریض و مطلب ستایش آمیز، اشباح و همانندها، فرقت و وصلت، وفاحت و بی‌شرمی، معلوم و خوگرفته، اوان و هنگام، اندوه و ترب			
۸	۰.۲۵	در کدام یک از جمله‌های زیر حذف به قوینه معنای وجود دارد؟ الف) حرام از یک کف دست کاغذ و یک بند انگشت مداد که خسرو به مدرسه بیاورد. ب) هم‌نشین نیک بهتر از تنهایی است و تنهایی بهتر از هم‌نشین بد.			
۹	۰.۵	تفاوت معنایی فعل «شد» را در گزینه‌های زیر بروزی کنید. الف) روز سیوم به مجلس وزیر شدیم. ب) آن مرد خجال شد و عذرها خواست.			
۱۰	۰.۲۵	نقش ضمیر پیوسته در کدام گزینه متفاوت است؟ الف) که دوستان اگرم دل ندهند، جان ندهند ب) فرشتهات به دو دست دعا نگه دارد د) پیاده بیاموزمت کارزار ج) ز روی لطف بگویش که جا نگه دارد			

ردیف	پایه دهم دوره دوم متوسطه	تاریخ آزمون:	نام و نام خانوادگی:	ساعت شروع:	به نام خدا
۹۰	۱۴۰۳/۰۳/۱۹	مدت آزمون:	نام و نام خانوادگی:	۱۰:۳۰	سوالات آزمون نهایی درس: فارسی ۱
	دانش آموزان روزانه، بزرگسال، داوطلب آزاد، آموزش از راه دور و ایشارگر داخل و خارج کشور خرد داد ۱۴۰۳ azmoon.medu.ir	مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش			
سؤالات (پاسخ نامه دارد)					نمره
۱۱	باقوچه به متن زیر، درستی با نادرستی عبارات‌ها را مشخص کنید. «سرورم / جز تو کسی نمانده است / که در زندگی ما نخل و عنب <u>و</u> تاکستان بکارد.» الف) زمان فعل‌ها به ترتیب ماضی بعید و مضارع التزامی است. درست نادرست درست نادرست ب) نوع «و» مشخص شده، عطف است.	۰.۵			
۱۲	باقوچه به بیت « وین بوم محنت از پی آن تا کند خراب / بر دولت آشیان شما نیز بگذرد » یک گروه اسمی مطابق با الگوی « صفت + هسته + مضاف الیه » بنویسید.	۰.۷۵			
۱۳	پاسخ درست را از داخل کمانک انتخاب کنید. الف) در مصراع « سپهبد، عنان اژدها را سپرد » نوع « را » (حرف اضافه / نشانه مفعول) است. ب) در بیت « به خون گر کشی خاک من دشمن من / بجوشد گل اندر گل از گلشن من » واژه (دشمن / خاک) در نقش منادا به کار رفته است.	۰.۵			
۱۴	در جمله « به شامگاه چنان بنگر که گویی روز بایستی در آن فرو میرد » جمله پیرو را مشخص کنید.	۰.۲۵			
۱۵	باقوچه به ایيات زیر به پرسش‌ها پاسخ دهید. « زنی بود بر سان گردی سوار / همیشه به جنگ اندرون نامدار کجا نام او بود گردآفرید / زمانه ز مادر چنین ناورید » الف) نقش واژه مشخص شده با کدام واژه در مصراع دوم بیت اول یکسان است؟ ب) در بیت دوم کلمه ..... حرف پیوند وابسته‌ساز است.	۰.۵			
۱۶	باقوچه به متن‌های داده شده به سوالات پاسخ دهید. « کبوتری که دگر آشیان نخواهد دید / قضا همی برداش تا به سوی دانه و دام » « بدان که قرآن مانند است به بهشت جاودان؛ در بهشت از هزار گونه حکمت است و در قرآن هزار گونه حکمت است. » الف) کدام کلمه هم آوا دارد؟ ب) یک کلمه دو تلفظی مشخص کنید.	۰.۵			
۱۷	ب - قلمرو ادبی (۵ نمره) در بیت « یکی تیر زد بر اسب اوی / که اسب اندر آمد ز بالا به روی » ویژگی قهرمانی حماسه مشهود است یا ملی؟	۰.۲۵			
۱۸	درس عظمت نگاه از کتاب « مائدات‌های زمینی و مائدات‌های تازه » اثر ..... انتخاب شده است.	۰.۲۵			
۱۹	نام پدیدآورندگان کدام آثار در مقابل آن درست ذکر نشده است؟ الف) ارزیابی شتابزده: جمال میرصادقی ب) اخلاق محسنی: حسین واعظ کاشفی ج) من زنده‌ام : معصومه آباد د) سمعونی پنجم جنوب: نزار قبانی ه) گوشواره عرش: مرتضی آوینی	۰.۵			
۲۰	در جمله‌های زیر کدام کلمات آرایه سجع را به وجود آورده‌اند؟ « الهی حجاب‌ها را از راه بردار و ما را به مامگذار. »	۰.۲۵			

ردیف	پایه دهم دوره دوم متوسطه	تاریخ آزمون:	نام و نام خانوادگی:	ساعت شروع:	وشههای شاخه نظری	تعداد صفحه:	به نام خدا																		
۹۰	۱۴۰۳/۰۳/۱۹	مدت آزمون:	اموزش آموزش از راه دور و ایشارگر داخل و خارج کشور خداداد ۱۴۰۳	۱۰:۳۰	مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش azmoon.medu.ir	۴	سوالات آزمون نهایی درس: فارسی ۱																		
۲۱	در بیت زیر کدام دلیل شاعرانه باعث حسن تعلیل شده است؟ «بید مجانون در تمام عمر، سر بالا نکرد / حاصل بی حاصلی نیود بجز شرمندگی»	۰.۵	سؤالات (پاسخ نامه دارد)																						
۲۲	آرایه مناسب هر بیت را از ستون سمت چپ انتخاب کنید. <table border="1"><tr><td>الف) زین کاروانسرای بسی کاروان گذشت / ناچار کاروان شما نیز بگذرد ۱. جناس</td><td>۲. استعاره</td><td>۳. تمثیل</td><td>۴. اغراق</td><td>۵. ایهام</td></tr><tr><td>ب) به گرز گران دست برد اشکبوس / زمین آهین شد سپهر آبنوس</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td>ج) گفتم که بیوی زلفت گمراه عالمم کرد / گفتا اگر بدانی هم اوست رهبر آید</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td>د) گه به دهان بر زده کف چون صدف / گاه چو تیری که رود بر هدف</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr></table>	الف) زین کاروانسرای بسی کاروان گذشت / ناچار کاروان شما نیز بگذرد ۱. جناس	۲. استعاره	۳. تمثیل	۴. اغراق	۵. ایهام	ب) به گرز گران دست برد اشکبوس / زمین آهین شد سپهر آبنوس					ج) گفتم که بیوی زلفت گمراه عالمم کرد / گفتا اگر بدانی هم اوست رهبر آید					د) گه به دهان بر زده کف چون صدف / گاه چو تیری که رود بر هدف					۱			
الف) زین کاروانسرای بسی کاروان گذشت / ناچار کاروان شما نیز بگذرد ۱. جناس	۲. استعاره	۳. تمثیل	۴. اغراق	۵. ایهام																					
ب) به گرز گران دست برد اشکبوس / زمین آهین شد سپهر آبنوس																									
ج) گفتم که بیوی زلفت گمراه عالمم کرد / گفتا اگر بدانی هم اوست رهبر آید																									
د) گه به دهان بر زده کف چون صدف / گاه چو تیری که رود بر هدف																									
۲۳	مفهوم هریک از کنایههای مشخص شده را بنویسید. الف) اینان دریادلان صفشكنی هستند که دل دشمن را از رعب و وحشت می‌لرزانند. ب) بزرگان به هر حق و باطلي از جاي نشوند.	۰.۵																							
۲۴	آرایه درست را از داخل کمانک انتخاب کنید. الف) با صدایی که گویی از ته چاه در می‌آمد گفت: «داد نزن؛ من گوش استماع ندارم لمن تقول» (تضمين / تلميح) ب) از سوی خانه بیامد خواجه‌اش / بر دکان بنشست فارغ خواجه‌وش (استعاره / تشبيه) ج) ای سرزمنی کز خاکت / خوشه‌های گندم می‌روید / و پیامبران بر می‌خیزند. (نماد / جناس)	۰.۷۵																							
۲۵	کدام گزینه کامل کننده مصraig زیو است؟ ..... ب) که لسان غیب خوشتر بنوازد این نوا را	۰.۲۵																							
۲۶	کلمات درهم ریخته مصraig زیو را موقب کنید. سهول، باشد، چون، بیابان‌ها، عشق، است، حرم	۰.۲۵																							
۲۷	مصraig دوم بیت زیو را کامل کنید. دگر ره چنان شد هنر آشکار	۰.۵																							
۲۸	آرایه مناسب هر بیت را از ستون سمت چپ انتخاب کنید. الف) حدیث دوست نگویم مگر به حضرت دوست / که آشنا سخن آشنا نگه دارد ب) تا نگردی آشنا زین پرده رمزی نشنوی / گوش نامحرم نباشد جای پیغام سروش	۰.۵	ج- قلمرو فکری (۸ نمره)																						
۲۹	خواجه نظام الملک در عبارت «شهر را از عدل، دیوار کن و راهها از ظلم و خوف پاک کن، که حاجت نیست به گل و خشت و سنگ و گچ» چه چیزی را لازمه امنیت پایدار در مملکت دانسته است؟	۰.۵																							

ردیف	پایه دهم دوره دوم متوسطه	تاریخ آزمون:	نام و نام خانوادگی:	تعداد صفحه:	وشههای شاخه نظری	ساعت شروع:	به نام خدا										
۱۰	۹۰ دقیقه	۱۴۰۳/۰۳/۱۹	مدت آزمون:	۴	رشته:	۱۰:۳۰	سوالات آزمون نهایی درس: فارسی ۱										
دانش آموزان روزانه، بزرگسال، داوطلب آزاد، آموزش از راه دور و ایشارگر داخل و خارج کشور خرد داد ۱۴۰۳ azmoon.medu.ir																	
۰.۵	<p>سؤالات (پاسخ نامه دارد)</p> <p>متن‌ها را بخوانید و به پرسش‌ها پاسخ دهید.</p> <p>«معلم دور نبود، صورتک به رو نداشت.» صاد معلم ما بود، کارش نگار نقشه قالی بود.»</p> <p>تدبیر برادران برخلاف تقدیر رحمان آمد، تا عالمیان بدانند که هرگز کید کایدان با خواست خداوند غیب‌دان برابر نیاید.»</p> <p>(الف) نویسنده در توصیف معلم خود به کدام ویژگی‌های اخلاقی او اشاره کرده است؟ (ذکر یک مورد کافی است)</p> <p>(ب) در متن دوم چه چیزی در تقابل با مشیت الهی قرار گرفته است؟</p>																
۱	<p>مفهوم مناسب هو گزینه را از ستون سمت چپ انتخاب کنید. (یک مورد اضافه است)</p> <table border="1"> <tr> <td>۱. متغیر بودن ایام</td> <td>الف) هر آن که گردش گیتی به کین او برخاست / به غیر مصلحتش رهبری کند ایام</td> </tr> <tr> <td>۲. شومی سرنوشت</td> <td>ب) سرگرگ باید هم اول برید / نه چون گوسفندان مردم درید</td> </tr> <tr> <td>۳. مجال ندادن به ظالم</td> <td>ج) دوران روزگار به ما بگزارد بسی / گاهی شود بهار و دگر گه خزان شود</td> </tr> <tr> <td>۴. ظلم پذیری</td> <td>د) اگر غم و شادیت بود به آن کس گوی که او تیمار غم و شادی تو دارد.</td> </tr> <tr> <td>۵. همنشین مهربان و دلسوز</td> <td></td> </tr> </table>							۱. متغیر بودن ایام	الف) هر آن که گردش گیتی به کین او برخاست / به غیر مصلحتش رهبری کند ایام	۲. شومی سرنوشت	ب) سرگرگ باید هم اول برید / نه چون گوسفندان مردم درید	۳. مجال ندادن به ظالم	ج) دوران روزگار به ما بگزارد بسی / گاهی شود بهار و دگر گه خزان شود	۴. ظلم پذیری	د) اگر غم و شادیت بود به آن کس گوی که او تیمار غم و شادی تو دارد.	۵. همنشین مهربان و دلسوز	
۱. متغیر بودن ایام	الف) هر آن که گردش گیتی به کین او برخاست / به غیر مصلحتش رهبری کند ایام																
۲. شومی سرنوشت	ب) سرگرگ باید هم اول برید / نه چون گوسفندان مردم درید																
۳. مجال ندادن به ظالم	ج) دوران روزگار به ما بگزارد بسی / گاهی شود بهار و دگر گه خزان شود																
۴. ظلم پذیری	د) اگر غم و شادیت بود به آن کس گوی که او تیمار غم و شادی تو دارد.																
۵. همنشین مهربان و دلسوز																	
۰.۵	<p>با توجه به متن به پرسش‌ها پاسخ دهید.</p> <p>«دشمن در برابر ایمان جنود خدا، مตکی به ماشین پیچیده جنگ است. از همان نخستین ساعات فتح، هوایپماهای دشمن در پی تلافی شکست بر می‌آیند؛ حال آنکه در معرکه قلوب مجاهدان خدا، آرامشی که حاصل ایمان است، حکومت دارد.»</p> <p>(الف) در این متن نویسنده از تقابل کدام نیروها در برابر هم سخن گفته است؟</p> <p>(ب) مفهوم آیه « الا بذكر الله تطمئن القلوب» از کدام بخش متن قابل فهم است؟</p>																
۰.۵	<p>در بیت «که هم رزم جستی هم افسون و رنگ / نیامد ز کار تو بر دوده ننگ»</p> <p>(الف) منظور از «رنگ» در مصraع اول چیست؟ (ب) مفهوم مصراع دوم را بنویسید.</p>																
۰.۵	<p>نویسنده در عبارت «برای من خواندن این که شن‌های ساحل نرم است، بس نیست؛ می‌خواهم پاهای بر هنهام آن را حس کنم. به چشم من هر شناختی که مبتنی بر احساس نباشد بیهوده است.» بر چه چیزی تاکید دارد؟</p>																
۴	<p>معنی و مفهوم اشعار و عبارات زیورا به نثر ووان بنویسید.</p> <p>(الف) خون تو امضای راستی است. (۰/۲۵)</p> <p>(ب) گل از شوق تو خندان در بهار است. (۰/۲۵)</p> <p>(ج) به آورد با او بسنده نبود. (۰/۵)</p> <p>(د) نکته گفتی با همه سوداگران (۰/۵)</p> <p>(ه) در حال، سی دینار فرستاد که این را به بهای تن جامه بدھید. (۰/۵)</p> <p>(و) ناتنانیل، تمايزی میان خدا و خوشبختی قائل مشو و همه خوشبختی خود را در همین دم قرار ده. (۰/۵)</p> <p>(ز) کشانی بخندید و خیره بیماند / عنان را گران کرد و او را بخواند (۰/۷۵)</p> <p>(ح) ولی چه سود که «حسودان تنگ نظر و عنودان بدگهر» وی را به لهو و لعب کشیدند. (۰/۷۵)</p>																
موفق و سریبلند باشید																	

راهنمای تصحیح آزمون نهایی درس: فارسی ۱	رشته: کلیه رشته ها	ساعت شروع: ۳۰:۱۰ صبح	مدت آزمون: ۹۰ دقیقه
دانش آموزان روزانه، بزرگسال، داوطلب آزاد، آموزش از راه دور داخل و خارج کشور خرداد ۱۴۰۳			تاریخ آزمون: ۱۹/۰۳/۱۴۰۳
مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش http://azmoon.medu.gov.ir		تعداد صفحه: ۲	پایه دهم دوره دوم متوسطه

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
۲۵	«ب» یا «که لسان غیب خوش تر....» (۰/۲۵) (درس ۵: ص ۴۳)	۰/۲۵
۲۶	چون عشق حرم باشد، سهل است بیابانها (۰/۲۵) (درس ۷: ص ۵۵)	۰/۲۵
۲۷	کزان خیره شد(۰/۲۵) دیده روزگار (۰/۲۵) (درس ۱۳: ص ۱۰۸)	۰/۵
۲۸	شرط محرومیت و هم رازی، عشق و آشنایی است (یا هر پاسخ مشابه). (۰/۵) (درس ۶: صص ۴۷ و ۴۹)	۰/۵
۲۹	گسترش عدالت، یا عدالت یا عدل (یا هر پاسخ مشابه). (۰/۵) (درس ۳: ص ۳۶)	۰/۵
۳۰	الف) صمیمیت و یک روبي (هر کدام که بنویسیند ۰/۲۵) (یا هر پاسخ مشابه) (درس ۹: ص ۶۴) ب) تدبیر و چاره‌اندیشی برادران یا مکر و حیله آنها یا کید کایдан (۰/۲۵) (درس ۷: ص ۵۲)	۰/۵
۳۱	الف) ۲ یا شومی سرنوشت (۰/۲۵) (درس ۱۶: ص ۱۲۷) ب) ۳ یا مجال ندادن به ظالم (۰/۲۵) (درس ۱۲: ص ۱۰۱) ج) ۱ یا متغیر بودن ایام (۰/۲۵) (درس ۸: ص ۶۲) د) ۵ یا همنشین مهربان و دلسوز (۰/۲۵) (درس ۲: ص ۱۸)	۱
۳۲	الف) نیروی ایمان در تقابل با نیروی ماشین یا معنویت در برابر مادیت (یا هر پاسخ مشابه) (۰/۲۵) (درس ۱۰: ص ۷۷) ب) حال آنکه در معرکه قلوب مجاهدان خدا، آرامشی که حاصل ایمان است، حکومت دارد.» یا جمله آخر (۰/۲۵) (درس ۱۰: ص ۷۷)	۰/۵
۳۳	الف) تدبیر، حیله یا فریب (یا هر پاسخ مشابه) (۰/۲۵) (درس ۱۳: ص ۱۰۵) ب) کار تو باعث ننگ خانواده (خاندان) نشد. (یا هر پاسخ مشابه) (۰/۲۵) (درس ۱۳: ص ۱۰۵)	۰/۵
۳۴	معرفت حسی یا تجربی (یا هر پاسخ مشابه) (۰/۵) (درس ۱۸: ص ۱۴۱)	۰/۵
۳۵	(از مورد الف تا ح، به هر پاسخ مشابه با راهنمای تصحیح، نمره تعلق بگیرد). الف) شهادت تو تأیید راستی و حقیقت است. (۰/۲۵) (درس ۳: ص ۳۳) ب) گل از اشتیاق و عشق تو است که در بهار شکفته و خرم است. (۰/۲۵) (درس ستایش: ص ۱۰) ج) در جنگ (۰/۲۵) حریف سه راب نبود. (۰/۰) / زورش به سه راب نمی رسید. (درس ۱۳: ص ۱۰۳) د) با مشتریان و تاجران (۰/۰) شوخی می کرد (۰/۰) / سخنان لطیف می گفت. (درس ۱۴: ص ۱۱۳) ه) همان موقع سی دینار فرستاد (۰/۰) که این را بابت خرید لباس خرج کنید. (۰/۰) (درس ۸: ص ۵۹) و) ناتائقی! تفاوتی میان خدا و خوشبختی ندان، (۰/۰) و تمام خوشبختی خودت را در غنیمت شمردن لحظه‌ای که در آن هستی قرار بده (۰/۰) (درس ۱۸: ص ۱۴۱) ز) اشکبوس کشانی خندید و حیران ماند؛ (۰/۰) افسار اسب را کشید (اسب را متوقف کرد) (۰/۰) و او را صدا زد. (۰/۰) (درس ۱۲: ص ۹۷) ح) اما چه فایده که حسودان بخیل / انسان‌های حسود و بی‌ظرفیت (۰/۰) و دشمنان بد ذات (۰/۰) او را به فساد و تباہی (سرگرمی و بازی) کشانند. (۰/۰) (درس ۱۶: ص ۱۲۴)	۴
۲۰	جمع نمره	

همکاران گرامی، خدا قوت، تمام موارد در خور اهمیت جهت نمره گذاری در راهنمای تصحیح نوشته شده است، خواهشمند است جهت رعایت عدالت آموزشی، اوراق دانش آموزان، صرفاً بر اساس راهنمای مذکور تصحیح و بازبینی شوند. با سپاس از مساعدت همکاران بزرگوار